

Besprekingsverslag

Bespreking op	: 11 oktober 2017	B&W A	B&W B	MT
Tijdsduur	: Van 19:30 uur tot 21:30 uur			
In/te	: Lelystad			
Verslagdatum	: 11 oktober 2017			
Naam steller	: W Buth	Paraaf Hoofd	:	
Doorkiesnummer	: 0320 - 278386	Medeparaaf	:	
Sector/Afdeling	: BOR-BE	Medeparaaf	:	
Onderwerp	: Bovenwater - 20171011 - klankbordgroep verslag	Secretaris	:	
Aanwezig	: P. de Brie (bewoner), B. Hamer (OFGV), H. Hosper (bewoner), T. Bremer (Tom's Creek), M. Hokken (waterschap Zuiderzeeland), W. Buth (gemeente), K. Valk (voorzitter), J.D. Heijnis (bedrijven), A. van Vendeloo (bewoonster), H. van Rijn (gemeente), M. Hofstra (bewoner), W.R. Mettendaf (wijkraad), R. Lechner (wv Bovenwater), O. Pauw (surfschool Paradiso), S. Haan (kanovereniging), C. van Dam (wv Bovenwater), P. Bakker (Bramzijger), E. de Jong (camping 't Oppertje)			
Afwezig	: E. Bausch (bewoner), A. Stigter (wv Bovenwater), R. Ribbers (bewoner), M. van Wijk (Bramzijger), J. Govers (HVL D), mevr. Petiet (HVL D)			
Kenmerk	:			

Uitvoering door/voor

1. Inleiding

Welkom.

Vanavond is Guus Kruitwagen (aquatische ecooloog bij Witteveen+Bos) als gast aanwezig. Hij is door Kaj Valk (extern voorzitter van de klankbord) gevraagd om nadere toelichting te geven bij de maatregelen voor de korte termijn.

Doelstelling van de klankbordgroep:

In goed onderling overleg komen tot een gedragen beheerplan voor recreatieplas 't Bovenwater.

De klankbordgroep geeft een duidelijke richting af voor het beheerplan.

De gemeente stelt het beheerplan vast.

Doelstelling voor vanavond is: "onderbouwing keuzes, vormgeving beheerplan en vervolg klankbordgroep.

Informatie over het Bovenwater (o.a. achtergrond documenten en besprekingsverslagen van de klankbordgroep) zijn terug te vinden op de website. Voor de toegankelijkheid is de locatie gewijzigd in: www.lelystad.nl/bovenwater.

2. Vaststelling verslag vorige bijeenkomst

Opmerkingen:

Van Dam: Beheerplan op 18 oktober aanleveren is krap.

Voor nu is slechts een beperkte opzet geleverd. Er is voldoende tijd nodig om het beheerplan te kunnen beoordelen.

De wijze waarop wordt gekomen tot een keuze voor maatregelen is mogelijk incorrect, omdat er problemen zijn met bevaarbaarheid en waterkwaliteit. Dat is niet in één maatregel te vatten.

Bausch:

- De beoordeling/waardering van maatregelen wordt niet door deskundigen gedaan.
De klankbordgroepleden hebben alle informatie tot zich genomen en zijn goed in staat om een oordeel te vormen.
- Het resultaat van maatregelen is niet zo zeker.
Dat klopt, de effectiviteit van maatregelen is nooit 100% zeker. Op basis van de best beschikbare kennis is een inschatting gegeven van het te verwachten resultaat.
- De weging van de voorkeur voor maatregelen is geen zekere methode.
Klopt. De weging geeft geen zekerheden maar wel wordt richting gegeven in voorkeuren. Wordt een maatregel breed gedragen of verschillen de meningen binnen de klankbordgroep.
- Als aanvullende maatregel wordt “het optimaliseren van het huidig beheer” aangedragen.
Optimaliseren van het huidig beheer past goed binnen de maatregel “continueren van het huidig beheer”. Een nieuwe maatregel is niet nodig. Aanpassingen in het huidig beheer moeten goed worden weergegeven in het beheerplan.
- Onbekend is of resultaten van de zomer 2017 een toevalstreffer zijn of een trend.
*Correct, dat moet blijken uit meetreeksen. Hopelijk zetten de positieve resultaten door voor komende jaren.
Hokken merkt op dat meetresultaten van afgelopen 4 jaar aantonen dat er een afname is aan het aandeel toxische blauwalgen.*
- Mogelijk kunnen bewoners worden ingezet bij waarnemingen/metingen.
Ja, gebruik maken van de waarnemingen van omwonenden levert een meerwaarde.
- Komende jaren moet systematisch gegevens worden verzameld.
Klopt. Naast het systematisch meten van de waterkwaliteit door het waterschap is het van belang om informatie over het maaien vast te leggen.. In een volgend bestek kan de aanlevering van data worden gevraagd (varen op GPS, aanleveren info maaiproductie, windrichting, vaarsnelheid e.d.).

3. Bepalen kansrijke maatregelen

Voor de korte termijn is er een diffuus beeld aan voorkeuren voor maatregelen. De voorkeur is aangegeven voor doorspoelen met Markermeerwater (maatregel 8a), voortzetten huidig beheer (maatregel 1), zwemvijver (maatregel 9) en baggeren hotspots (maatregel 8c).

Veel voorkeur is gegeven voor de maatregel doorspoelen met Markermeerwater.

Guus Kruitwagen is gevraagd om meer onderbouwing te geven van de risico's van de maatregel.

Doorspoelen met Markermeerwater. Slim of juist niet?

Voor de monitoring van de resultaten voor de Kaderrichtlijn Water wordt gebruik gemaakt van sleutelfactoren. Deze werken als een verkeerslicht. Staat de factor op groen dan is het goed. Staat de factor op rood dan moet die factor worden aangepakt. De sleutelfactoren zijn opeenvolgend.

Als sleutelfactor 1 (productiviteit water) goed is dan kijk je naar sleutelfactor 2, enz.

Sleutelfactoren 1 (productie water) en sleutelfactor 2 (Licht) zijn goed. De uitdaging ligt bij sleutelfactor 3 (productie Bodem).

Het Bovenwater begint als een helder watersysteem, ruim voor het omslagpunt van helder-troebel.

Planten gaan groeien (onder invloed temperaturen, zonnestralen).

Bij teveel plantengroei wordt gemaaid om te kunnen varen.

Na de langste dag (21 juni) zijn planten minder goed in staat om te groeien.

Veel maaisel zorgt ervoor dat voedingsstoffen in het water terechtkomt.

Alles maaien betekent dat planten geen voedingsstoffen meer kunnen vastleggen.

Algen kunnen makkelijk voedingsstoffen opnemen met als gevolg veel algen/drijfslagen.

Zuurstofloosheid bij de bodem zorgt ervoor dat de verbinding ijzer-fosfaat verbreekt. De voorkeur gaat dan uit naar een ijzerzwavelverbinding.

Advies: voorkom extra toevoeging van voedingsstoffen aan de waterkolom en optimaliseer het maai-beheer. Het liefst zou je helemaal niet maaien, maar vanuit de zelf-functie moet je wel. Daarom:

- *Beperkt tot niet maaien na 21 juni (de langste dag) i.v.m. algenbloei.*
- *Afvoeren van maaisel*

Zie ook de presentatie (bijlage)

Met doorspoelen (verlagen van de verblijftijd tot minder dan 7 dagen) blijft het water helder bij hogere concentraties aan fosfaat. Het omslagpunt van helder naar troebel wordt namelijk verplaatst.

Keerzijde is dat voedingsstoffen worden ingelaten. Als je stopt met doorspoelen dan hopen voedingsstoffen zich op.

Zo'n lage verblijftijd is voor het Bovenwater niet realiseerbaar.

De verdamping is op een warme dag 2 tot 3 mm per dag.

Omgerekend is dat 30 tot 45 liter per seconde.

Verversen binnen 7 dagen komt neer op 3000 liter per seconde. Dat is erg veel.

Nader onderzoek is nodig naar (het verschil) in waterkwaliteit.

Garanties of een maatregel voor het gehele Bovenwater werkt krijg je niet.

Wel kan op kleine schaal worden getoetst of het mechanisme van de maatregel kan werken.

Onderzoeksvragen:

- Is de kwaliteit van het Markermeerwater goed genoeg?
- Kan de kwaliteit van het Markermeerwater voldoende worden verbeterd?
- Hoeveel bicarbonaat moet je inlaten?

Zwemvijver

De maatregel zwemvijver is op de politieke agenda geplaatst op het motieplein en doorloopt daarmee (ook) een ander traject naast de opties die besproken worden in de klankbordgroep. Vanuit de klankbordgroep is de wens geuit om de waterkwaliteit van de hele plas te verbeteren. Hierdoor wordt de voorkeur gegeven aan andere maatregelen dan de zwemvijver.

Voorkeur maatregelen korte termijn

Na intensieve beraadslaging komen we uit op een de volgende maatregelen voor de korte termijn die waar mogelijk nog nader onderzocht dienen te worden:

- Optimaliseren maaien
- Onderzoek naar haalbaarheid van inlaat van Markermeerwater
-

Voorkeur maatregelen lange termijn

Op de lange termijn liggen de meningen wat dichter bij elkaar. Er komen de volgende vormen naar voren in het komende jaar nader onderzocht zullen moeten worden o.a. op technische en financiële haalbaarheid:

- Vorm van verdiepen (baggeren, (plaatselijk) verdiepen)

4. Beheerplan

Hamer: zal zijn opmerkingen per mail doorsturen.

Van Dam:

- de term mitigerend lijkt verkeerd te worden gebruikt. Ruimen van maaisel en wegzuigen blauwalgdrijflagen zijn onderdeel van een beheermaatregel.
- Info moet worden toegevoegd over waterkwaliteit/kwantiteitbeheerder
- De maatregel wegzuigen blauwalgdrijflagen moet beter worden beschreven (o.a. waar de zuigwagen het blauwalg laat).

(onbekende opmerking)

- Blauwalgmetingen. Aangeven waar wel/niet wordt gemeten. Nu wordt alleen gemeten bij zwemstrand. Hiermee kan geen uitspraak worden gedaan voor het gehele Bovenwater.

VOLGENDE BIJEENKOMST

Hoe verder met de klankbordgroep?

Denk er over na wat de wens is. Welke frequentie?

5. Vragen/opmerkingen

- Voorstel extra bijeenkomst (wordt 15 november)
- Mettendaf: Wat wordt bedoeld met een maatregel voor de korte termijn (1 à 2 jaar) en wat wordt bedoeld met een maatregel voor de lange termijn (2 tot 5 jaar).